

NASTUPOVAT!

DĚJÁK
Z RYCHLÍKU

DUCH VLAKOMIL
S VÁMI PROLETÍ
CELÉ DVACÁTÉ STOLETÍ
(NEJEN PRO DĚTI)

Na námět **KARLA RŮŽIČKY** napsali **MAREK PIVOVAR a RADOVAN LIPUS.**

V režii **RADOVANA LIPUSE** hrají **KAREL RŮŽIČKA, IVAN FELLER, ANETA ČERVENÁ, JIŘÍ KRUPICA, IRENA KŘEHLÍKOVÁ, JANA ZAJACOVÁ,**

IVO MARTÁK, TOMÁŠ ROSSI, ANTONÍN ŠIMELA, MARTIN ŠTĚPANDA, MILAN HRUBEŠ, DANIEL KALIKA, DANIEL KLOS. Na tvorbě inscenace spolupracovali dramaturgové **JANA PITHARTOVÁ a ANTONÍN DVOŘÁK.**

Scénu a kostýmy vymysleli a nakreslili **MAREK PRAŽÁK a EVA KOTKOVÁ.** Jejich výtvarné vize zhmotnil a ztvárnil ateliér DLO pod vedením **MARTINA FROULÍKA.**

Elektromechanickou konstrukci vláčků navrhl **KAREL RŮŽIČKA,** a jejich spolehlivý provoz ošetřuje **RADOVANA LIPUSE** (Nastupovat! a Slovenská strela) zhudebnil a další písně aranžoval a s herci nastudoval **TOMÁŠ ROSSI.**

Autory vybraných písní jsou **PETR SKOUMAL a JOSEF KAINAR** (Odjezd), **TOMÁŠ a JANA HANÁKOVI** (Mašina), **KAREL BABULJAK a DAVID VÁVRA** (Ze dvou jedno je).

Pohybům dala taneční tvar **EVA ŠTĚPANDOVÁ.** Za údaje z oblasti železniční dopravy zodpovídá odborný poradce **ANTONÍN DVOŘÁK.**

Na inscenaci a každém jejím představení spolupracují **PAVEL DUDA** (mistr světél) a **JAN SEDLÁČEK** (a mistr zvuků). První provedení **25. LISTOPADU 2016** na hlavní scéně **DLO.**

SLOVENSKÁ STRELA

Dva motorové vozy řady M 290.0, zvané „Slovenská strela“ byly vyrobeny v roce 1936 v Tatře Kopřivnice. Byly to jedny z nejmodernější kolejových vozidel své doby s aerodynamickým designem a unikátním elektromechanickým přenosem výkonu, navrženým vsetínským konstruktérem Josefem Sousedíkem. Trasu Praha–Brno–Bratislava ujely za 4 hodiny 16 minut čistého času. Tato jízdní doba byla překonána až v 21. století. Rozdělení Československa a vznik Protektorátu Čechy a Morava v roce 1939 znamenaly přerušeni nadějně se rozvíjejícího vývoje motorových vozů a konec pravidelného provozu vozů M 290.0. Po roce 1945 ještě nějaký čas sloužily pro vládní jízdy, ale na trasu Praha–Bratislava se už nikdy nevrátily. Jeden z vozů začátkem 60. let vyhořel, druhý stojí před vchodem do muzea Tatry v Kopřivnici a snahy o jeho zprovoznění jsou zatím neúspěšné.

CO ZNAMENÁ JEHO OZNAČENÍ, TEDY M 290.001?

Podle Kryšpínova systému, platného v letech 1925–1987:

- M** ← označuje, že jde o motorový vůz.
- 2** ← udává počet hnacích nebo spřažených náprav.
- 9** ← k číslici 9 přičteme trojku a dostaneme maximální rychlost (v našem případě tedy 120 km/h nebo víc).
- 0** ← před tečkou udává nápravový tlak (přičteme k ní desítku a víme, že hmotnost připadající na jednu nápravu je 10 tun).
- 0** ← za tečkou označuje konstrukční skupinu (odlišuje případně jiné motorové vozy se stejným počtem náprav, rychlostí atd.).
- 1** ← zbývající dvě číslice tvoří pořadové číslo.

M290.001

Inscenace vznikla díky finančnímu příspěvku statutárního města Ostravy, Moravskoslezského kraje a Ministerstva kultury ČR.

Program k inscenaci vydalo Divadlo loutek Ostrava příspěvková organizace, Pivovarská 3164/15, 728 32 Ostrava-Moravská Ostrava

www.dlo-ostrava.cz

Ředitelka JUDr. Jarmila Hájková, umělecký šéf Václav Klemens
Zřizovatel STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA
Text programu: Antonín Dvořák, Jana Pithartová
Výtvarné zpracování: Marek Pražák

**CO TU VLASTNĚ BYLO PŘED
STO LETY?**
... No přece monarchie!

JAK?

**KDO BYL
JAN KAŠPAR,
JAN PERNER,
T. G. MASARYK...?**

CO?

KDO?

**NO NENÍ
KRÁSNA
A POUČNÁ
TA NAŠE
HISTORIE?**

**KDYBY NEBYLI LEGIONÁŘI,
CO BY SE STALO?**
... Nebyla by Česká ani
Slovenská republika!

**JAK VZNIKLA
ŽELEZNICE?**

CO KDYBY?

KDY?
Karel Růžička

21. století - století

2016 25. listopadu

Premiéra inscenace Nastupovat! v Divadle loutek v Ostravě.

1993 1. ledna

Konec česko-slovenské federace.

1991 červen

Odjezd posledního vlaku s okupačním vojskem do Sovětského svazu.

1989

Sametová revoluce, pád komunistické totalitní moci.

70. léta

Upevňování totalitní moci tak zvanou normalizací.

1968 20. srpna

Počátek sovětské okupace Československa.

1968 leden-srpen

Pokus o socialismus s lidskou tváří.

1948-1954

Hlavní vlna vykonstruovaných politických procesů, při nichž bylo vyneseno více než dvě stě rozsudků smrti a tisíce lidí bylo uvězněno.

1948 únor

Komunistický puč v Československu.

1945 8. května

Porážka nacistického Německa, konec druhé světové války.

1943 27. prosince

Potopení německé lodi Alsterufer.

1940

Zřízení vyhlazovacího tábora v Osvětimi, v němž zemřelo kolem 1 100 000 lidí (přibližně 90% židovského původu).

1939 16. března

Výnos Adolfa Hitlera o zřízení Protektorátu Čechy a Morava.

1939

Nicholas George Winton zachránil 699 židovských dětí z Československa před transportem do koncentračních táborů.

1939-1945

Druhá světová válka.

1933

Nacisté zřídili první koncentrační tábor, v Dachau. Do roku 1945 jich založili kolem 20 000, zemřely v nich miliony lidí.

1918 28. října

Vznik samostatného československého státu.

1917 7. listopadu

Ozbrojený bolševický převrat v Rusku.

1914-1920

Působení Československých legií v Rusku, Francii a Itálii.

1914-1918

První světová válka.

1914 28. června

Atentát na Františka Ferdinanda d'Este.

1894-1944

Josef Sousedík – rodák ze Vsetína, český podnikatel a vynálezce v oboru elektrotechniky a strojírenství; aktivní účastník protinacistického odboje, zastřelen gestapem.

1883-1927

Jan Kašpar – český letec a konstruktér letadel, průkopník české aviatiky.

1847-1941

František Křížik – český elektrotechnik, známý vynálezem obloukové lampy se samočinnou regulací a zřízením první elektrické tramvajové dráhy v českých zemích.

1815-1845

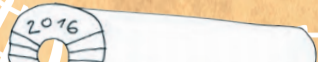
Jan Perner – český projektant a stavitel železničních tratí, od roku 1842 vrchní inženýr státních tratí.

1793-1857

Josef Ressel – konstruktér (původním povoláním lesník) česko-německého původu, známý především vynálezem lodního šroubu.

1782-1835

Josef Božek – český mechanik, konstruktér prvního českého automobilu poháněného párou.

2016 1. června

Otevření Gotthardského úpatního tunelu (Švýcarsko), nejdelšího železničního tunelu na světě (57 km).

2007

Otevření nejdelší železniční tunel v ČR u Března (poblíž Chomutova), délka 1758 m.

asi 2004

Masové rozšíření slova šotouš.

2003

První Pendolino v České republice.

1980

Oficiální ukončení provozu parních lokomotiv v Československu.

1959

V Československu vyrobena poslední parní lokomotiva.

Josef Božek

Josef Ressel

Jan Perner

František Křížik

Jan Kašpar

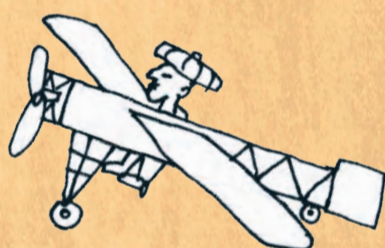

Josef Sousedík

1936

Do provozu je uveden motorový vůz M 290.0 (Slovenská strela).

1911 13. května

Let českého letce Jana Kašpara z Pardubic do Velké Chuchle.

1903

První elektrifikovaná železnice na území dnešní ČR: Tábor–Bechyně.

1897

První sériově vyráběný automobil ve střední Evropě (President).

1847 1. května

První parní vlak v Ostravě.

1845 20. srpna

Otevření železniční trati Praha–Olomouc.

1839 6. června

První parní vlak na území dnešní České republiky (trat' Vídeň–Břeclav).

1836

Počátek budování Severní dráhy císaře Ferdinanda.

1829 říjen

Závody parních lokomotiv v Rainhillu na trati Liverpool–Manchester. Vítězkou se stala Raketa George a Roberta Stephensonových.

1827

Zprovoznění prvního úseku koněspřežné železnice České Budějovice–Linec (první veřejná železnice na evropském kontinentu).

1804

Richard Trevithick sestrojil první parní lokomotivu.

1763-1775

James Watt vylepšil parní stroj a umožnil tím jeho použití pro pohon kolejových vozidel.

20. století - století elektriny

19. století - století páry